

Competition impact assessment: te kort door de bocht?

Frank Naert

Het complete plaatje

- Markt als minst slechte allocatiesysteem
- Mogelijks evenwel
 - Marktfalen
 - Equity en andere overwegingen (veiligheid, gezondheid, culturele waarden...)

Marktfalen : quid?

- Collectieve voorzieningen niet of onvoldoende geleverd
- Asymmetrische informatie
- Natuurlijke monopolies
- Externe effecten
- Restrictief mededingingsgedrag
- ...

Rechtvaardigheids- en andere overwegingen

- Marktuitskomst maatschappelijk niet aanvaardbaar:
 - Resulterende inkomensverdeling te scheef
 - Culturele waarden in gevaar
 - Gevaar voor volksgezondheid
 - ...

Hoe corrigeren?

Coase theorema → Marktfalen

Openbare financiën → Marktfalen + equity

Concurrentiebeleid → Marktfalen

Regulering → Marktfalen + equity

Risico op overheidsfalen

- Openbare financiën:
 - te hoge belastingdruk
 - ineffectieve en inefficiënte uitgaven
- Concurrentiebeleid:
 - type 1 en 2 fouten
- Regulering:
 - capture, concurrentiebeperving

Competition impact assessment (CIA)

- Neemt instrumentarium van concurrentiebeleid (--> marktfalen)
- Past dat toe op regulering (--> marktfalen + equity)
- In de veronderstelling dat overheid faalt op dat vlak

- = nogal heroïsche aanpak!

Waarom?

- Concurrentiebeleid \neq regulering
 - Concurrentiebeleid = ex post corrigeren van marktfalen, gevolg van gedragingen van bedrijven in de markt
 - Reguleringsbeleid = ex ante corrigeren van
 - marktfalen
 - equity en andere problemen

CIA

- Wil iets zeggen over de regulering gericht op marktfalen
- Maar:
 - dit soort regulering pakt marktfalen aan dat van een ander soort is dan het marktfalen dat het concurrentiebeleid wil repareren (cf natuurlijke monopolies)
 - gaat voorbij aan de motieven voor regulering die niet met marktfalen te maken hebben (cf. sociale overwegingen)

Twee voorbeelden

- Monopolie van de apothekers op de OTC-markt: bestaande regulering
- Vaste boekenprijs: nieuwe regulering

OTC-monopolie apothekers

- Deze regel 'limits the range of suppliers':
 - vanuit concurrentie-oogpunt: simpel geval
 - vanuit maatschappelijk standpunt: stuk moeilijker
- Wat is de toegevoegde waarde van CIA?

Vaste boekenprijs

- 'limits the ability of suppliers to compete':
 - vanuit concurrentie-oogpunt: simpel geval
 - vanuit maatschappelijk standpunt: stuk moeilijker
- Wat is de toegevoegde waarde van CIA?

Conclusie

- CIA kan nuttig zijn als onderdeel van meer algemene 'competition advocacy', nl naar de overheden
- Praktisch nut slechts in beperkte gevallen